

Spotkanie konsultacyjne aPZRP – Wrocław 28. 04. 2021 r. – pytania i odpowiedzi

Uwaga ! Poniższe pytania i odpowiedzi są nadal procedowane w procesie konsultacji społecznych i nie powinny być traktowane jako ostateczny sposób rozpatrzenia uwag i wniosków w ramach konsultacji społecznych. Poniżej opublikowane zostały wersje odpowiedzi, które zostały udzielone podczas spotkań konsultacyjnych.

Pełne wersje odpowiedzi zostaną opublikowane po zakończeniu konsultacji społecznych i opracowaniu projektu aPZRP uwzględniającego sposób rozpatrzenia uwag. Ostateczny sposób rozpatrzenia uwag i wniosków, które wpłynęły podczas całego procesu konsultacji społecznych aPZRP, będzie opublikowane w formie tabeli na stronie projektu stoppowodzi.pl oraz na stronie Ministerstwa Infrastruktury.

Formularzem dostępnym na Państwa stronie, UM Wrocławia zgłosił wniosek o dołączenie do listy zadań "zabezpieczenie terenu na osiedlu Leśnica od wód powodziowych rz. Bystrzycy". Działanie nie znalazło się w tabeli. Czy zostało ono odrzucone czy jeszcze możemy się spodziewać włączenia do Tabeli działań. Jeśli tak to, kiedy?

Wniosek dotyczący zabezpieczenia terenu na osiedlu Leśnica jest obecnie rozpatrywany. Pełne wersje list zadań zostaną opublikowane po zakończeniu konsultacji społecznych i opracowaniu projektu aPZRP uwzględniającego sposób rozpatrzenia uwag. Ostateczny sposób rozpatrzenia uwag i wniosków, które wpłynęły podczas całego procesu konsultacji będzie opublikowany w formie tabeli na stronie projektu www.stoppowodzi.pl oraz na stronie Ministerstwa Infrastruktury. Pytania, które zadane były podczas spotkań konsultacyjnych będą również widoczne na liście uwag i wniosków.

Proszę o pełne wyjaśnienie kwestii uwzględniania w PZRP inwestycji, które nie służą ochronie przed powodzią, mogą pogorszyć stan wód i pogorszyć bezpieczeństwo powodziowe. Dlaczego wśród inwestycji w PZRP wymienione są stopnie wodne Lubiąż i Ścinawa, które nie mają znaczenia dla ochrony przeciwpowodziowej lub mogą spowodować zwiększenie ryzyka powodzi zatorowych? Wnioskujemy o usunięcie tych inwestycji niesłużących ochronie przeciwpowodziowej z PZRP.

Odpowiedź udzielona po spotkaniu konsultacyjnym: Zakres inwestycji obejmie budowę stopnia wodnego Lubiąż na rzece Odrze. Planowane główne obiekty hydrotechniczne to jaz klapowy, śluza żegluga z awanportami, elektrownia wodna i przepławka dla ryb zlokalizowane są w osi stopnia. Inwestycja obejmuje również wały przeciwpowodziowe i regulację koryta Odry w zasięgu oddziaływania stopnia, od wylotu z awanportu dolnego do dolnego stanowiska stopnia Malczyce.

Realizacja wszystkich elementów inwestycji ma na celu ochronę przeciwpowodziową terenów przyległych i miejscowości Lubiąż oraz zwiększenie retencji korytowej, przywrócenie pierwotnych poziomów wód gruntowych, zapobieżenie przesuszaniu się przyległych terenów, i ochrona lasów łęgowych.

Główne cele budowy:

1. Przeciwdziałanie i ochronę przed ekstremalnymi zjawiskami przyrodniczymi, jakimi są susza i powódź uzyskiwaną poprzez zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej na odcinku od Malczyc do Lubiąza oraz zwiększenie retencji korytowej, dolinowej oraz gruntowej na terenach w strefie oddziaływania, co pośrednio przełoży się na powiększenie wielkości rezerwy dla wód powodziowych. Szacunkowe (z uwagi na wstępny etap projektowania) oceny możliwości redukcji fali wezbraniowej wykazały, iż pojemność „zbiornika” na długości cofki stopnia wyniesie ok. 1,4 mln m³. Pojemność ta może zmniejszyć kulminację fali o ok. 15 m³/s co odpowiada mniejszemu stanowi wody na wodowskazie Ścinawa o 8 cm. Powyższe wyniki uzyskano przy założeniu, iż:
 - (1) sterowanie przepływem i poziomami wód w przekroju SW Lubiąż odbywa się w granicach wody brzegowej, która w rejonie stopnia wynosi ok. 450 m³/s,
 - (2) do symulacji przyjęto hipotetyczną falę wezbraniową o czasie ok. 50h i objętości ok. 40 mln m³,
 - (3) przy spodziewanym wezbraniu i potwierdzonej informacji z wodowskazów osłony hydrologicznej dokonany zostanie zrzut wyprzedzający do min NPP (NPP-100cm),
 - (4) łącznie rezerwa przygotowana (- 100cm) i rezerwa forsowna (+ 30 cm) wynosi ok 1,4 mln m³.
 Należy dodać, że warunki hydrologiczne Odry, wg. danych IMGW w przekroju SW Lubiąż, są oceniane następująco: przepływ 450 m³/s to przepływ występujący rzadziej niż 10 dni w roku i jest mniejszy od Q50% (594 m³/s) i mniejszy od SWQ (682 m³/s). Modernizacja i rozbudowa wałów przeciwpowodziowych, będąca elementem projektowanej inwestycji, zabezpieczy okoliczne tereny przed powodzią na obszarze: wały prawostronne - ok. 420 ha, wały lewostronne - ok. 1300 ha. Cel przeciwpowodziowy planowanej inwestycji (niezależnie od obligatoryjnego traktowania stopni wodnych zgodnie z Art. 2 pkt 1 lit. k) Ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych), zostanie uzyskany dzięki udrożnieniu koryta rzeki poprzez jego regulację a w tym likwidację przewężeń, wypłyceń i złagodzenie łuków oraz modernizacji i rozbudowie systemu obwałowań przeciwpowodziowych. W warunkach zimowych spiętrzenie wody

i korekty koryta rzeki ograniczą powstawanie zatorów lodowych, poprawią warunki spływu śryżu i lodu, a tym samym wyeliminuje zagrożenia powodzią zatorową oraz umożliwi swobodną pływalność i manewrowanie lodołamaczy podczas akcji lodołamania. Wszystkie dotychczasowe opracowania, dotyczące zjawisk lodowych na Odrze, wskazują na powszechność zjawiska i duże trudności z prognozowaniem powstawania zatorów lodowych na rzece. Czynniki, które niekorzystnie wpływają na pochodz lodów i prowadzą do zagrożenia zatorami to przede wszystkim: zaleganie pokrywy na całej szerokości rzeki, grubość pokrywy przekraczającej przeciętną (dla Odry powyżej 40 cm) oraz powstawanie zlodzenia w obszarach wypłyceń oraz przy niskim stanie wody w rzekach. Analizując historycznie obserwowane zjawiska zlodzeń na Odrze granicznej, jak i Odrze środkowej, widać wyraźnie, że zatory mogą powstawać na znacznych długościach biegu rzeki. Przyczyną tego jest zarówno charakter hydrologiczny Odry jak i wieloletnie zaniedbania w stosunku do istniejących niekiedy od przeszło 100 lat, budowli regulacyjnych. Dodatkowo kierunek przepływu rzeki z południa na północ skutkuje często obserwowanym zjawiskiem ruszenia lodu w części górnej, podczas gdy w dolnym odcinku rzeki lód wciąż zalega w formie ciągłej pokrywy lodowej. W tej sytuacji kra lodowa nie ma możliwości odpływu zatrzymując się na pokrywie lodowej o wciąż dużej wytrzymałości.

2. Przywrócenia pierwotnych poziomów wód gruntowych i zapobieganie przesuszaniu przyległych terenów oraz destrukcji obszarów leśnych i upraw rolnych. W wyniku realizacji inwestycji nastąpi poprawa stosunków wodnych i gruntowo-wodnych, co korzystnie wpłynie na grunty orne, uprawy polowe i użytki trwałe. Przywrócone zostaną pierwotne stosunki wodne na obszarach chronionych lasów łęgowych, obecnie wymierających zarówno na prawym i lewym brzegu rzeki Odry, zasilone w wodę zostaną (obecnie przesuszone) systemy starorzeczy i innych siedlisk wodo zależnych. Ponadto okoliczne tereny zostaną zabezpieczone przed suszą poprzez podniesienie i stabilizację poziomu wody gruntowej, zasilającej ujęcia.
3. Powstrzymania procesów erozyjnych w korycie rzeki Odry. Postępująca erozja denną na odcinku poniżej stopnia w Brzegu Dolnym spowodowała obniżenie zwierciadła wody w Odrze o ok. 2,5 m. Wykonanie nowego stopnia stabilizuje poziom dna, ogranicza ruch rumowiska oraz eliminuje drenujący charakter tego odcinka rzeki. Nastąpi powrót do napełnień koryta zbliżonych do pierwotnych. Powstanie stopnia skutkować będzie zmniejszeniem średnich prędkości przepływu, w tym także prędkości przydennych, odpowiadających za intensywność procesów erozyjnych. Procesy te zostaną praktycznie wygaszone, ograniczą się jedynie do okresów występowania zjawisk ekstremalnych. Efektem końcowym będzie zatem zabezpieczenie wybudowanego SW Malczyce przed podmywaniem i utratą stateczności.
4. Wypełnienie wymogów, które należało podjąć na etapie realizacji przedsięwzięcia „Budowa stopnia wodnego Malczyce na rzece Odrze w rejonie wsi Rzeczyca, gmina Środa Śląska, Wołów i Brzeg Dolny”. Celem spełnienia wymogu decyzji środowiskowej dla SW Malczyc w zakresie konieczności podniesienia poziomu dna Odry poniżej przekroju tego piętrzenia (Decyzja WIR.ET.7625/20/7,08/06 pkt II.1), realizacja Stopnia Wodnego Lubiąż doprowadzi do akumulacji rumowiska w zasięgu jego cofki. Tym samym w sposób naturalny osiągnięty będzie efekt tzw. „karmienia rzeki”.

Kod działania PPI 179 cofka Malczyce czy w tym zadaniu jest ujęty do modernizacji wał lewobrzeżny rzeki Odry na wysokości Kobylniki. Obecnie wykonywane prace są ujęte tylko do wyrwy na wale z roku 1997, która została zabudowana. Odcinek wału na wysokości Kobylnik wymaga modernizacji, gdyż ten odcinek jest ostabiony w czasie powodzi 2010, na tym odcinku były sufozje pod korpusem wału. PPI 182 budowa stopnia wodnego w Lubiążu czy jest w tym zadaniu ujęty do modernizacji wał przeciwpowodziowy prawy Średzkiej Wody, gdyż teren naszej gminy będzie się znajdował pod wpływem cofki z rzeki Odry, która negatywnie będzie wpływać na teren gminy Środa Śląska. Być może, że jest ujęty w następnym kodzie PPI760, lub PPI 783 Średzka Woda -modernizacja wałów, gm. Środa Śląska. Poz.118 Średzka Woda, kod cieku 1376, przyjęto do modernizacji 8.6 km. Proszę o przedłużenie długości do przebudowy, który będzie obejmował również miasto Środa Śląska, które jest narażone na powodzie.

Odpowiedź udzielona po spotkaniu konsultacyjnym:

1. Mając na uwadze problemy popowodziowe związane z wałem lewobrzeżnym na odcinku całej cofki Malczyc informujemy, że PGW Wody Polskie proceduje wraz z Ministerstwem Infrastruktury wieloletni program, ze środków którego przedmiotowy wał zostanie zmodernizowany. Programem objęte będą kompleksowo pozostałe do realizacji zadania w zakresie przystosowania terenów do piętrzenia do rz. NPP=101,40 m n.p.m. w cofce stopnia wodnego Malczyce, których obowiązek realizacji wynika z m.in. z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z 2009 r. Odcinek przedmiotowego wału lewobrzeżnego od miejscowości Zakrzów do m. Kobylniki został na odcinku od SW Malczyce do km 10+200 już wykonany na etapie realizacji robót budowlanych w zakresie inwestycji -Budowa stopnia wodnego Malczyce. Dalszy odcinek wału lewobrzeżnego od km 10+200 do km 13+625 wału (na wysokości wsi Słup) jest obecnie modernizowany. Planowane zakończenie robót budowlanych odbędzie się jeszcze w tym roku (przełom III i IV kwartału). W zakresie inwestycji cofka Malczyce w materiałach legislacyjnych programu wieloletniego „Rozbudowa i budowa Odrzańskiej Drogi Wodnej na odcinku od Malczyc do Lubiąża” zostało ujęte zadanie pt. Modernizacja i podwyższenie wału przeciwpowodziowego lewostronnego rzeki Odry od wsi Głoska do Brzegu Dolnego. Po uchwaleniu programu (prace legislacyjne powinny zakończyć się w październiku br.) w pierwszej kolejności zlecone zostanie wykonanie dokumentacji projektowej, a w konsekwencji na jej podstawie wykonanie robót budowlanych, dotyczących modernizacji wału lewobrzeżnego od m. Kobylniki do miasta Brzeg Dolny. Po uchwaleniu programu i tym samym otrzymaniu zapewnienia finansowania, zakończenie wszelkich prac mających na celu pełne zabezpieczenie obszarów położonych w cofce SW Malczyce nastąpi do końca 2025 r.

2. Budowa stopnia wodnego w Lubiążu i powstała w ten sposób cofka nie będzie negatywnie oddziaływała na teren gminy Środa Śląska. Normalny poziom piętrzenia na stopniu będzie wynosił 95,60 m n.p.m. i zasięg tzw. „cofki” pozwoli przywrócić historyczny poziom wody w porcie i w stoczni w Malczycach jak również w ujściowym odcinku Średzkiej Wody. Nie dojdzie do nadmiernego spiętrzenia wody i jej wyjścia poza obszar koryta. Spiętrzona stopniem woda będzie w całości mieściła się również w korycie Odry, bez wychodzenia na obszar międzywala. Planowany stopień będzie posiadał niski próg i nie będzie powodował wzrostu poziomu wód wezbraniowych w czasie powodzi w stosunku do sytuacji sprzed budowy stopnia.
3. W planie ujęto konieczność przebudowy wałów Średzkiej Wody. Koncepcja i projekt określi zarówno wymagane rzędne wyniesienia korony wałów jak i odpowiednią długość obwałowań w celu zapewnienia skutecznej ochrony przeciwpowodziowej. W 2021 roku zostanie ponadto wykonana kompleksowa, 5-letnia kontrola stanu technicznego i ocena stanu bezpieczeństwa ww. obwałowań.

Na spotkaniu we Włocławku wniosowałem o udostępnienie tabel, które teraz są w formacie PDF, w edytowalnej formie np. Excel. Obiecano ten wniosek rozważyć, ale do dziś nie ma żadnej odpowiedzi. Mapy działań on-line się zacinają. Była o tym mowa na poprzednich spotkaniach i niczego Państwo nie poprawiliście. Wnioskuję o upublicznienie plików GIS.

Ostateczna lista działań jest ogólnodostępna. Jest udostępniona na stronie projektu w formacie PDF. Wgląd w poszczególne działania jest również możliwy za pośrednictwem mapy działań. Od czasu wspomnianego spotkania sprawdziliśmy funkcjonalność strony i poprawiliśmy ją. Zdajemy sobie sprawę, że mogą pojawiać się problemy wynikające z łącza internetowego, ale z naszej strony zrobiliśmy wszystko, żeby zapewnić możliwość funkcjonalności mapy działań w trybie online. W chwili obecnej, po naszej analizie, nie widzimy potrzeby, aby udostępniać listę działań w innym formacie niż dotychczas, ale oczywiście zanotowaliśmy sobie taką uwagę i rozpatrzmy ją przy kolejnej aktualizacji PZRP.

Sprostowanie po spotkaniu konsultacyjnym: Lista działań w formacie EXCEL oraz geobaza zostały opublikowane na stronie projektu w zakładce <https://stoppowodzi.pl/apzrp/>

Nie widzę, aby w aktualizowanych planach ujęty był zbiornik przeciwpowodziowy, retencyjny w Chwalimierzu gm. Środa Śląska. Zbiornik jest bardzo potrzebny, gdyż tak jak wyżej określiłam, miasto w części zachodniej i północnej jest narażone na powódź po dłuższych opadach atmosferycznych nawet miejscowych.

Zbiornik w Chwalimierzu miałby być zlokalizowany na rzece Średzka Woda. Średzka Woda nie została ujęta na mapach zagrożenia powodziowego, stąd nie są dostępne modele hydrauliczne, ani nie są wygenerowane strefy zalewu dla Średzkiej Wody. Metodyka tworzenia aPZRP wskazuje na konieczność weryfikacji działań pod względem ich efektywności w oparciu m.in. o modele hydrauliczne. W aktualizacji map zagrożenia i ryzyka powodziowego, zleconych pod koniec 2020 r., Średzka Woda jest ujęta i najprawdopodobniej w kolejnym cyklu planistycznym te obszary zostaną już uwidocznione na ww. mapach, a co za tym idzie będą mogły być przedmiotem analiz na kolejny, III cykl planistyczny PZRP.

W nawiązaniu do analiz ekonomicznych proszę o informację gdzie udostępnicie Państwo wyniki analiz kosztów i korzyści dla pojedynczych działań. Czy analiza uwzględniła koszty zewnętrzne (jakie)?

Analizy przeprowadzono dla wariantów w obszarach problemowych, natomiast nie dla pojedynczych działań. Te warianty zostały tak sformułowane by wykorzystać efekt synergii pomiędzy wszystkimi pojedynczymi działaniami, które składają się na dany wariant. Warianty zostały tak sformułowane, aby zapewniały zabezpieczenie przed powodzią danego obszaru problemowego. Potwierdzam, że efekty zewnętrzne zostały uwzględnione w analizach kosztów i korzyści. W ramach korzyści ujęto uniknięcie strat materialnych. W ramach kosztów społecznych ujęto zwiększenie kosztów eksploatacji pojazdów w trakcie ponoszenia kosztów inwestycyjnych np. przy robotach budowlanych w związku z przejazdem pojazdów w trakcie trwania budowy. W ramach wskaźnika unikniętych strat niematerialnych ujęto takie koszty społeczne takie jak, dyskomfort i stres związany z powodzią, potrzeba opuszczenia swojego domu, dyskomfort związany z relacjami z ubezpieczycielami, tymczasowy pobyt w innych lokalizacjach, dyskomfort związany z relacjami z firmami budowlanymi, także ewentualny uszczerbek na zdrowiu, na obniżenie stanu zdrowia fizycznego, czas i wysiłek potrzebny do powrotu do stanu sprzed powodzi, obawy przed następnymi powodziami (depresje, stany bezsilności, utrata pamiętek rodzinnych, zwiększenie napięć rodzinnych). Wszystkie przedmiotowe aspekty zostały ujęte w ramach wskaźnika strat niematerialnych. Ponadto ujęto również straty wynikające z przerwania produkcji w działalności gospodarczej i utraty zysków. A także ujęto koszty akcji ratunkowych, koszty sprzątnięcia czy rekultywacji terenu. Wymienione kategorie zostały wzięte pod uwagę a na ich podstawie został wyceniony wskaźnik strat niematerialnych. Ponadto w wariantcie zerowym, który służy do kalkulacji unikniętych strat dzięki realizacji planowanych działań, ujęto przewidywany wzrost intensywności zabudowy terenu oraz przyrost strat z powodu skutków zmian klimatu. Ujęto również korzyści wynikające z uniknięcia spadku przychodów z tytułu podatków dochodowych dla miast i gmin. Kolejną kategorią, którą wyceniono są korzyści uniknięcia zakupu wody butelkowanej po powodzi w związku z przerwami dostępu wody pitnej dla mieszkańców.

Jedynie udostępnione informacje dotyczące planowanych działań to koszt i harmonogram, co oczywiście nie pozwala na obiektywną ich ocenę. Wnioskuję o uzupełnienie informacji o takie dane jak powierzchnia chronionego obszaru, liczba chronionych mieszkańców i wartości chronionego mienia, a dla zbiorników i stopni dodatkowo - informacji o redukcji wysokości fali wezbraniowej o

określonym prawdopodobieństwie wystąpienia w przekroju istotnym z punktu widzenia realizacji założonego celu oraz wielkości rezerwy powodziowej.

Modelowanie hydrauliczne przeprowadzono dla wariantów planistycznych, które składały się z kilku odrębnych działań. Samo pojedyncze działanie nie przynosi takiego efektu, nie ma synergii kilku działań, które można dla obszaru problemowego zaproponować. Z uwagi na bardzo długi czas potrzebny do obliczeń symulacji przepływu nie można było wykonać sprawdzeń efektywności dla pojedynczych działań, jeśli chodzi o rozwiązanie problemu we wskazanych obszarach interwencji. Przeprowadzone analizy, opracowane modele hydrauliczne są bardzo obszerne. Na etapie projektu przygotowywane zostały w poszczególne raporty do konkretnych etapów, które były przekazywane i konsultowane z Zamawiającym. Zostały także przygotowane i udostępnione niespecjalistyczne projekty planów na potrzeby konsultacji społecznych, które pokazują w prosty sposób wyniki analiz.

Plan, który jest udostępniony do konsultacji społecznych musi mieć określone ramy. W przypadku aPZRP jest to tabela działań udostępniona wraz ze szczegółami, w sposób pokazujący podmiotom, czego dana inwestycja dotyczy oraz gdzie dane działanie jest zlokalizowane. Wszystkie analizy były na bieżąco weryfikowane. Trudno każdej pojedynczej inwestycji przyporządkować informacje, które zostały zgłoszone w pytaniu. Jeżeli są one w sposób spakietyzowany analizowane pod kątem wpływu ograniczenia ryzyka powodziowego, trudno przyporządkować każdej odrębnej inwestycji określony wpływ na poprawę sytuacji powodziowej. Analizy realizowano w sposób połączony.

Jak kryterium retencji w m³ ma się do planowanych modernizacji obwałowań lub budowy nowych obwałowań - czy w jakimkolwiek przypadku ta punktacja miała wpływ na wybór wariantu odsunięcia lub likwidacji obwałowania (czyli odzyskania retencji zamiast jej ograniczania)? Proszę o jeden przykład.

Wracając do listy kryteriów, która była udostępniona należy nadmienić, iż kryteria mogą być porównywane w momencie, kiedy działania tworzące dany wariant planistyczny umożliwiają uzyskanie niezbędnych informacji. W przypadku pojedynczych obwałowań, dotyczących modernizacji już istniejących wałów, które wiążą się z lokalnym ich podniesieniem albo z korektą trasy czy dostępnością terenu pod budowę nowych wałów, mamy do czynienia z zapewnieniem bezpieczeństwa w stopniu wystarczającym dla tych terenów obwałowanych, przy niewielkim stopniu inwestycji, stąd modernizacje przebudowy będą efektywniej oceniane, z uwagi na minimalizację kosztów. Mając do wyboru możliwość budowy zbiornika lub obwałowania brane jest pod uwagę dodatkowo kryterium retencji, po uwzględnieniu którego budowa zbiornika staje się rozwiązaniem preferowanym. W przypadku zbiornika Kątki na rzece Czarna Woda, żeby uniknąć obwałowania terenów poniżej zbiornika, rekomenduje się ścięcie fali powodziowej. Sprawdzając efektywność tego działania poprzez wprowadzenie wału przeciwpowodziowego do modelu hydraulicznego (czy to podwyższenie wysokości, czy lokalizację nowego wału), oraz odsunięcie wałów (takie sytuacje są na terenie np. gminy Brzeg czy Gubin), uzyskujemy w modelu hydraulicznym informacje, w jakim stopniu obniżyło się zwierciadło wody i tym samym wiadomo o ile zmienił się przekrój czynny, i jak zmienia się objętość retencji korytovej.

Stopnie wodne Lubiąż i Ścinawa nie są inwestycjami służącymi ochronie przed powodzią – jeżeli tak twierdzi inwestor prosimy o pokazanie modelu wpływu tych stopni wodnych na redukcję ryzyka powodzi np. przy wodzie 1%. Proszę o komentarz RZGW i konkretne wskazanie, jaki wpływ na redukcję ryzyka powodzi miałyby mieć stopnie wodne Lubiąż i Ścinawa – np. przy wodzie 1% i 5%. Te stopnie wodne nie muszą też być budowane „dla podparcia stopnia wodnego Malczyce” jak próbuje to uzasadniać inwestor. Dla stopnia wodnego Malczyce decyzja środowiskowa przewiduje realizację programu odbudowy dna Odry i walki z erozją denną za pomocą tzw. „alimentowania rzeki”, rumoszem. Do dzisiaj ta decyzja środowiskowa nie została zrealizowana, co prowadzi do pogłębiania się problemu erozji dna Odry poniżej tego stopnia wodnego „Malczyce” (w miejscowości Rzeczyca) a teraz stanowi argument dla budowy kolejnego stopnia wodnego (w okolicy Lubiąża).

Odpowiedź udzielona po spotkaniu konsultacyjnym: Zakres inwestycji obejmie budowę stopnia wodnego Lubiąż na rzece Odrze. Planowane główne obiekty hydrotechniczne to jaz klapowy, śluza żegluga z awanportami, elektrownia wodna i przepławka dla ryb zlokalizowane są w osi stopnia. Inwestycja obejmuje również wały przeciwpowodziowe i regulację koryta Odry w zasięgu oddziaływania stopnia, od wylotu z awanportu dolnego do dolnego stanowiska stopnia Malczyce.

Realizacja wszystkich elementów inwestycji ma na celu ochronę przeciwpowodziową terenów przyległych i miejscowości Lubiąż oraz zwiększenie retencji korytovej, przywrócenie pierwotnych poziomów wód gruntowych, zapobieżenie przesuszaniu się przyległych terenów, i ochrona lasów łęgowych.

Główne cele budowy:

1. Przeciwdziałanie i ochronę przed ekstremalnymi zjawiskami przyrodniczymi, jakimi są susza i powódź uzyskiwaną poprzez zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej na odcinku od Malczyc do Lubiąża oraz zwiększenie retencji korytovej, dolinowej oraz gruntowej na terenach w strefie oddziaływania, co pośrednio przełoży się na powiększenie wielkości rezerwy dla wód powodziowych. Szacunkowe (z uwagi na wstępny etap projektowania) oceny możliwości redukcji fali wezbraniowej wykazały, iż pojemność „zbiornika” na długości cofki stopnia wyniesie ok. 1,4 mln m³. Pojemność ta może zmniejszyć kulminację fali o ok. 15 m³/s co odpowiada mniejszemu stanowi wody na wodowskazie Ścinawa o 8 cm. Powyższe wyniki uzyskano przy założeniu, iż:
 - (1) sterowanie przepływem i poziomami wód w przekroju SW Lubiąż odbywa się w granicach wody brzegowej, która w rejonie stopnia wynosi ok. 450 m³/s,

- (2) do symulacji przyjęto hipotetyczną falę wezbraniową o czasie ok. 50h i objętości ok. 40 mln m³,
- (3) przy spodziewanym wezbraniu i potwierdzonej informacji z wodowskazów osłony hydrologicznej dokonany zostanie zrzut wyprzedzający do min NPP (NPP-100cm),
- (4) łącznie rezerwa przygotowana (- 100cm) i rezerwa forsowna (+ 30 cm) wynosi ok 1,4 mln m³.
Należy dodać, że warunki hydrologiczne Odry, wg. danych IMGW w przekroju SW Lubiąż, są oceniane następująco: przepływ 450 m³/s to przepływ występujący rzadziej niż 10 dni w roku i jest mniejszy od Q50% (594 m³/s) i mniejszy od SWQ (682 m³/s).
Modernizacja i rozbudowa wałów przeciwpowodziowych, będąca elementem projektowanej inwestycji, zabezpieczy okoliczne tereny przed powodzią na obszarze: wały prawostronne - ok. 420 ha, wały lewostronne - ok. 1300 ha.
Cel przeciwpowodziowy planowanej inwestycji (niezależnie od obligatoryjnego traktowania stopni wodnych zgodnie z Art. 2 pkt 1 lit. k) Ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych), zostanie uzyskany dzięki udrożnieniu koryta rzeki poprzez jego regulację a w tym likwidację przewężeń, wypłyceń i złagodzenie łuków oraz modernizacji i rozbudowie systemu obwałowań przeciwpowodziowych. W warunkach zimowych spiętrzenie wody i korekty koryta rzeki ograniczą powstawanie zatorów lodowych, poprawią warunki spływu śryżu i lodu, a tym samym wyeliminuje zagrożenia powodzią zatorową oraz umożliwi swobodną pływalność i manewrowanie lodołamaczy podczas akcji lodołamania. Wszystkie dotychczasowe opracowania, dotyczące zjawisk lodowych na Odrze, wskazują na powszechność zjawiska i duże trudności z prognozowaniem powstawania zatorów lodowych na rzece. Czynniki, które niekorzystnie wpływają na pochodz lodów i prowadzą do zagrożenia zatorami to przede wszystkim: zaleganie pokrywy na całej szerokości rzeki, grubość pokrywy przekraczającej przeciętną (dla Odry powyżej 40 cm) oraz powstawanie zlodzenia w obszarach wypłyceń oraz przy niskim stanie wody w rzekach. Analizując historycznie obserwowane zjawiska zlodzeń na Odrze granicznej, jak i Odrze środkowej, widać wyraźnie, że zatory mogą powstawać na znacznych długościach biegu rzeki. Przyczyną tego jest zarówno charakter hydrologiczny Odry jak i wieloletnie zaniedbania w stosunku do istniejących niekiedy od przeszło 100 lat, budowli regulacyjnych. Dodatkowo kierunek przepływu rzeki z południa na północ skutkuje często obserwowanym zjawiskiem ruszenia lodu w części górnej, podczas gdy w dolnym odcinku rzeki lód wciąż zalega w formie ciągłej pokrywy lodowej. W tej sytuacji kra lodowa nie ma możliwości odpływu zatrzymując się na pokrywie lodowej o wciąż dużej wytrzymałości.
2. Przywrócenia pierwotnych poziomów wód gruntowych i zapobieganie przesuszaniu przyległych terenów oraz destrukcji obszarów leśnych i upraw rolnych. W wyniku realizacji inwestycji nastąpi poprawa stosunków wodnych i gruntowo-wodnych, co korzystnie wpłynie na grunty orne, uprawy polowe i użytki trwałe. Przywrócone zostaną pierwotne stosunki wodne na obszarach chronionych lasów łęgowych, obecnie wymierających zarówno na prawym i lewym brzegu rzeki Odry, zasilone w wodę zostaną (obecnie przesuszone) systemy starorzeczy i innych siedlisk wodo zależnych. Ponadto okoliczne tereny zostaną zabezpieczone przed suszą poprzez podniesienie i stabilizację poziomu wody gruntowej, zasilającej ujęcia.
3. Powstrzymania procesów erozyjnych w korycie rzeki Odry. Postępująca erozja denną na odcinku poniżej stopnia w Brzegu Dolnym spowodowała obniżenie zwierciadła wody w Odrze o ok. 2,5 m. Wykonanie nowego stopnia stabilizuje poziom dna, ogranicza ruch rumowiska oraz eliminuje drenujący charakter tego odcinka rzeki. Nastąpi powrót do napętnień koryta zbliżonych do pierwotnych. Powstanie stopnia skutkować będzie zmniejszeniem średnich prędkości przepływu, w tym także prędkości przydennych, odpowiadających za intensywność procesów erozyjnych. Procesy te zostaną praktycznie wygaszone, ograniczą się jedynie do okresów występowania zjawisk ekstremalnych. Efektem końcowym będzie zatem zabezpieczenie wybudowanego SW Malczyce przed podmywaniem i utratą stateczności.
4. Wypełnienie wymogów, które należało podjąć na etapie realizacji przedsięwzięcia „Budowa stopnia wodnego Malczyce na rzece Odrze w rejonie wsi Rzeczycza, gmina Środa Śląska, Wołów i Brzeg Dolny”. Celem spełnienia wymogu decyzji środowiskowej dla SW Malczyc w zakresie konieczności podniesienia poziomu dna Odry poniżej przekroju tego piętrzenia (Decyzja WIR.ET.7625/20/7,08/06 pkt II.1), realizacja Stopnia Wodnego Lubiąż doprowadzi do akumulacji rumowiska w zasięgu jego cofki. Tym samym w sposób naturalny osiągnięty będzie efekt tzw. „karmienia rzeki”.

Czy w zaktualizowanym PZRP zostaną wykreślone zbiorniki przeciwpowodziowe „Goszów”, „Bolesławów”, „Tłumaczów”, „Sarny”, „Nagodzice” – destrukcyjne dla ludzi, krajobrazu, dziedzictwa, przyrody – które widnieją w obecnie obowiązującym PZRP oraz w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego? Komentarz: Lista inwestycji zaplanowanych w aPZRP opublikowana przez Wody Polskie w grudniu 2020 r. nie odnotowuje żadnych nowych zbiorników przeciwpowodziowych na Ziemi Kłodzkiej. Ponadto przypomnieć trzeba, że dwa lata temu Wody Polskie podjęły zamiar zbudowania kilkunastu wielkich zbiorników (w tym również zbiorników wyżej wymienionych), co skutkowałooby wysiedleniem ok. 1200 mieszkańców wsi oraz zniszczeniem krajobrazów kulturowych i obszarów wartościowych przyrodniczo. Wiosną 2019 r. zamierzenia te były przedmiotem protestów społecznych i zostały oficjalnie zarzucone przez Wody Polskie. Zakomunikował to min. Marek Gróbarczyk w piśmie opublikowanym 21.05.2019. Z punktu widzenia retencji w całej zlewni - sama odbudowa i modernizacja obwałowań oraz budowa nowych prowadzi do kolejnego ograniczenia retencji dolinowej i ostatecznie do pogorszenia sytuacji powodziowej terenów położonych poniżej.

Na liście działań aPZRP nie ma zaplanowanych nowych zbiorników na obszarze Ziemi Kłodzkiej.

Koszt wszystkich działań dla zlewni środkowej Odry to prawie 6 mld zł. RZGW Wrocław takich środków nie ma i NIGDY mieć nie będzie. Wśród planowanych inwestycji jest szereg takich, które NIE mają nic wspólnego z zarządzaniem ryzykiem powodzi, służące

jedynie żegludze (modernizacje śluz, budowa nowych stopni wodnych, przebudowa mostu w Krośnie i wiele innych). Proszę o odpowiedź na pytanie, czy Wodom Polskim bardziej zależy na wspieraniu wąskiej i zanikającej branży transportowej, niż na bezpieczeństwu ludzi?

Wszelkie działania, które wykonują Wody Polskie służą przede wszystkim ochronie przeciwpowodziowej, co oznacza również wyprzedzające zarządzanie ryzykiem powodziowym i realizację wiodącej misji Wód Polskich. Zadania te wynikają z ustawy Prawo wodne.

Budowa nowych stopni wodnych jest jak najbardziej wskazana, ponieważ łagodzą skutki ekstremalnych zjawisk przyrodniczych takich jak powódź i susza. Polepszają nie tylko warunki żeglugowe, ale również realizacja ich ma korzystny wpływ na zrównoważenie przepływu wody w korycie rzeki. Zwiększa się retencja rzeki oraz terenów przyległych, poprawiają się stosunki wodne oraz gruntowo-wodne, co ma korzystny wpływ na użytki rolne i stan środowiska przyrodniczego. Dodatkowo opóźniają spływ wód do Bałtyku, polepszają warstwy wodonośne wzdłuż rzeki. Można tutaj podać jako przykład budowę stopnia wodnego Lubiąż, gdzie w ramach zadania projektowana jest rozbudowa systemu wałów przeciwpowodziowych pomiędzy Malczycami a Lubiążem. Według wstępnych wyliczeń dzięki wykonaniu stopni zatrzymane zostanie około 40 m³ wody.

Oprócz wielu innych działań inwestycyjnych związanych z ochroną przed powodzią w bieżącym roku rozpoczęto przebudowę mostu w Krośnie Odrzańskim. Most ten został wybudowany na początku XX wieku, w czasie wojny został częściowo wysadzony i odbudowany. Niestety jego obecny stan wymaga remontu. Jeśli nie będzie on modernizowany grozi to coraz częściej pojawiającymi się usterkami, co w następstwie mogłoby prowadzić do katastrofy budowlanej. W przypadku wystąpienia wód powodziowych istnieje zagrożenie podmycia przyczółków mostu i kolejnych uszkodzeń, co również stanowi zagrożenie dla mieszkańców i ich mienia i utrudnień w codziennej komunikacji pomiędzy dolną i górną częścią miasta. Przebudowa mostu w Krośnie Odrzańskim wiąże się przede wszystkim z modernizacją istniejących już wiekowych urządzeń oraz ułatwieniem przepłynięcia lodołamaczy podczas zimowych akcji lodołamania. Istnieje wiele opinii, iż na tym odcinku nie występują już zatory na Odrze. Od wielu lat takie zatory na Wiśle również nie występowały, a 2021 roku wystąpiły i niezbędna była potężna, kompleksowa akcja lodołamania.

Nawalne, krótkotrwałe opady mogą wystąpić w każdej chwili i na takie sytuacje należy przygotować urządzenia wodne oraz realizować zaplanowane inwestycje tj. działania zapobiegające stratom, oparte na badaniach i opiniach ekspertów, mające na celu, zgodnie z misją PGW WP, zarządzanie ryzykiem powodziowym. Sytuacja na rzekach nie jest stała i niezmienna. Wielokrotnie zdarzały się sytuacje zagrożenia powodziowego w miejscach potencjalnie bezpiecznych, gdzie z małego ciekła wodnego nadmierna ilość wód niemieszających się w korycie rzeki zalewała całe gospodarstwo. Stale monitorowana jest sytuacja na Odrze i sukcesywnie są modernizowane i budowane nowe urządzenia wzmacniające ochronę przeciwpowodziową.

Wały, wały i jeszcze raz regulacje na obszarach niezabudowanych (?), dlaczego nie korzysta się docelowo z innych rozwiązań - wykup gruntów, odsunięcie wałów ile takich zadań będzie realizowanych, proszę o przykłady.

Przedmiotem aPZRP są obszary problemowe zidentyfikowane właśnie na podstawie map zagrożenia i ryzyka powodziowego. Wyodrębnione miejsca interwencji zlokalizowane są na terenach zurbanizowanych, nie dochodzi do takiej sytuacji, że wały w regionie środkowej Odry byłyby budowane poza terenami zabudowanymi. Są lokalizowane tam gdzie są niezbędne, tam gdzie były też wnioski i prośby mieszkańców, a które zostały potwierdzone w ramach analiz map zagrożenia i ryzyka powodziowego. Należy również zwiększać retencje na terenach leśnych, zurbanizowanych poprzez zbiorniki retencyjne. Tam gdzie to jest możliwe planowane są rozsunięcia wałów jak np. obwałowania poniżej Brzegu Opolskiego (planowane rozsunięcie lewobrzeżnych obwałowań polderu Brzeziny). Istnieje także wariant rozsunięcia wałów powyżej Gubina, na Nysie Łużyckiej tam, gdzie takie działania mogą wpłynąć na obniżenie poziomu wód w miastach. Zauważyć należy, że rozsunięcia wałów lub ich likwidacja może wiązać się z pogorszeniem ochrony terenów, którą te wały zapewniają lub też konieczny może być wykup nowych gruntów pod rozsuwane obwałowania, co zawsze wiąże się z dodatkowymi kosztami i oddziaływaniem na społeczeństwo. Wały wskazane w aPZRP są konieczne i uzasadnione analizami hydraulicznymi.

Zgodnie z dotychczasową dokumentacją środowiskową jednym z celów projektów budowy stopni wodnych Lubiąż i Ścinawa jest przystosowanie rzeki Odry do wyższej klasy drogi wodnej z II do Va czyli w ramach budowy stopni wodnych przewidziano działania polegające na odcinkowym poszerzeniu i pogłębieniu koryta rzeki od Malczyc do Ścinawy (w tym korektę łuków) na odcinku kilkudziesięciu kilometrów. Jak działania polegające faktycznie na prostowaniu koryta rzeki czyli przyspieszeniu odpływu wód mogą w ogóle wpisywać się aPZRP?

Potencjalne działania związane z korektą łuków Odry będą przedmiotem analiz w najbliższym cyklu planistycznym (lata 2022 - 2028). Na etapie opracowywania dokumentacji projektowej dla budowy stopni Ścinawa i Lubiąż, przeanalizowane zostaną wówczas potrzeby w zakresie przystosowania rzeki Odry do wyższej klasy drogi wodnej. Na chwilę obecną nie ma potwierdzonych miejsc korekty łuków rzeki Odry na odcinku od Malczyc do Ścinawy.

W przypadku, gdy zajdzie konieczność zwiększenia łuku Odry lub lokalnej zmiany jej trasy, w analizach hydraulicznych uwzględniony zostanie aspekt zmiany retencji korytowej. Wówczas w miejscach zmiany trasy koryta rzeki, mając na uwadze aspekty środowiskowe i potrzebę zachowania dotychczasowej naturalnej retencji dolinowej zostaną utworzone specjalne obszary retencyjne np. w formie polderów, naturalnych rozlewisk w obrębie istniejącego międzywala lub poprzez rozsunięcie istniejących obwałowań.

Jak przebudowa mostu w Krośnie zmniejsza ryzyko powodzi?

Przebudowa mostu w Krośnie Odrzańskim oprócz działań modernizacyjnych ma na celu zwiększenie prześwitu i ułatwienie ewentualnego lodołamania. Brak takich kompleksowych działań na Odrze ma wpływ na cały odcinek rzeki i zwiększone zagrożenie wystąpienia powodzi zatorowych.

Jest to stary historyczny most, wybudowany na początku XX wieku, mocno uszkodzony w czasie II Wojny Światowej, gdzie od wielu lat nie były przeprowadzane kompleksowe modernizacje i naprawy. Zdecydowano się na odnowienie starego mostu i podniesienie parametrów prześwitu mostu, aby umożliwić przepływ lodołamaczy podczas akcji lodołamania.

Negatywnym zjawiskiem często występującym podczas wezbrań rzek jest podmywanie przyczółków mostów. Taka sytuacja może mieć miejsce również w Krośnie Odrzańskim, ze względu na niższy prześwit pod mostem. Podczas wezbrań i powodzi oprócz wyższego stanu wód w rzekach mamy do czynienia ze spływającymi kłodami powalonych drzew zatrzymujących się właśnie w okolicach mostów. Napór wody i zwiększony przepływ wód może uszkodzić urządzenie, jakim jest most, w bardzo krótkim czasie. Większy prześwit pod mostem sprawia, iż spływ wód powodziowych stanowi mniejsze zagrożenie.

R_SO-S_041 (042) przystosowanie do III klasy drogi wodnej w ramach działań przeciwpowodziowych to wygląd a jak próba zdobycia środków przeznaczonych na ochronę przed powodzią do finansowania drogi wodnej. Odbudowa zabudowy regulacyjnej Odry i budowa mostu - jakie mają przełożenie na ograniczenie powodzi. Prosimy o pokazanie modeli i obliczeń wskazujących rzeczywisty wpływ tych inwestycji na redukcje ryzyka powodzi.

W ramach przygotowania projektów zespołu Szczecin-Świnoujście takie modele i obliczenia są wykonywane przez właściwych terenowo ekspertów. W ubiegłym roku jesienią nastąpiły zwiększone opady i ryzyko powodzi. Uruchomiony został zbiornik Racibórz, który zretencjonował prawie 40 mln m³ wody, dzięki czemu miasto Brzeg nie zostało zalane. Z Kotliny Kłodzkiej również przemieszczały się bardzo duże masy wody. Właśnie dzięki zbiornikom przeciwpowodziowym, udało się zmagazynować wodę i spłaszczyć falę powodziową z Odry i Nysy Kłodzkiej. Działania związane z przystosowaniem do wskazanej klasy drogi wodnej, zawsze są podejmowane powyżej jej funkcjonowania. Natomiast lodołamacze stacjonują w Szczecinie i jeden we Wrocławiu i muszą mieć możliwość dotarcia do miejsca zatoru. Brak stopni wodnych, nastęrczy problemy z zapewnieniem odpowiedniej głębokości tranzytowej, a w takiej sytuacji lodołamacze nie dopłyną na czas do miejsca zdarzenia i wtedy może zaistnieć zagrożenie powodzią zatorową. Twierdzenie, że działania dla modernizacji, czy polepszenia parametrów drogi wodnej są przeznaczone jedynie dla żeglugi, nie są prawdziwe. Realizacje te spełniają wiele różnych funkcji, jak chociażby zmagazynowanie wody. Uczmy się od Izraela, uczmy się od Hiszpanii, gdzie retencjonuje się potężne zasoby wodne, bo woda to skarb narodowy oraz surowiec strategiczny. A budowa stopni to nie kaskadzacja rzeki, bo na tych stopniach buduje się różnego rodzaju przepławki dla ryb i wykonuje inne działania mające korzystny wpływ na ochronę przed powodzią i retencję wodną. Jest nim również ekologiczne ustabilizowanie koryta, bo mamy prawie przez cały rok tyle wody, że warstwy wodonośne wzdłuż danego cieką nie cierpią z powodu suszy.

Kiedy na środkowej Odrze była ostatnia powódź zatorowa? Czy rozważano inne metody likwidacji zatorów lodowych niż lodołamacze?

Na przestrzeni lat służby eksploatacyjne RZGW we Wrocławiu analizowały i doskonaliły metody walki ze zjawiskami lodowymi tworzącymi się na Odrzańskiej Drodze Wodnej. W okresie roztopowym, w sytuacji wzrostów stanów wody spowodowanych zwiększonym dopływem z terenu zlewni, w rzece Odrze rośnie również ilość kry i tym samym zagrożenie powstania zatoru. Przy takich uwarunkowaniach praktyka pokazała, że na Odrze najskuteczniejsze metody walki z zagrożeniem powstania zatoru lodowego to metody czynne z zastosowaniem przede wszystkim lodołamaczy, ale również sprzętu budowlanego, ładunków wybuchowych, czy poduszkiowca. Sprawne działanie służb eksploatacyjnych i możliwość wykorzystania do akcji lodołamaczy powoduje, że pomimo tworzenia się lokalnie zatorów nie dochodzi do powodzi zatorowych. Przykładem takich skoordynowanych działań może być akcja usuwania zatoru lodowego z 2006 r. w rejonie Stopnia Wodnego Bartoszowice na Odrze, prowadzona przy udziale lodołamacza, poduszkiowca oraz saperów zakładających ładunki wybuchowe oraz akcja z 2011 r. gdzie zespół lodołamaczy usuwał zator w rejonie Krosna Odrzańskiego.

Proszę o informację, jaki % działań planowanych w poprzedniej edycji PZRP zostało zrealizowanych?

Skala działań, jakie zostały zrealizowane do chwili obecnej z pierwszego cyklu PZRP jeśli chodzi o zrealizowane i zakończone działania to 5 % natomiast rozpoczętych jest 50 % działań. Podsumowanie nastąpi w 2022 roku, przy czym te działania należy traktować wieloaspektowo. Istotnym aspektem są tutaj zapisy i obostrzenia wynikające z przepisów i decyzji środowiskowych.

Proszę o informację, czy Wody Polskie:

- 1. Doprowadziły, są w trakcie lub planują wprowadzić zmiany prawne pozwalające na zwolnienie z opłat Przedsiębiorstwo Lasy Państwowe za gospodarowanie wodą w zamian za budowę na swoim terenie infrastruktury małej retencji?**
- 2. Czy w ramach planów ochrony przeciwpowodziowej powrócą Państwo do budowy suchych zbiorników przeciwpowodziowych w gminie Stronie Śląskie ("Goszów" i "Bolesławów") i Lądek-Zdrój ("Radochów")?**
- 3. Czy rozważane są inne lokalizacje dla suchych lub mokrych zbiorników w gminach Lądek-Zdrój i Stronie Śląskie?**

- 4. Czy istnieje możliwość porozumienia z gminami pozwalającego na współpracę przy utrzymaniu cieków wodnych m.in. poprzez umożliwienie wycinki i zagospodarowania drewna wskazanego przez Wody Polskie - sprawa dotyczy przede wszystkim drzew zagrożających w sytuacji podniesionych stanów wody?**
- 5. Czy Wody Polskie są otwarte na współpracę z podmiotami organizującymi spółki wodne w obszarach zlewniowych i projekty zmierzające do poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i przeciwsuszowego - prosimy o wskazanie kontaktu do jednostki zajmującej się merytorycznie tego typu projektami?**
- 6. Kiedy rozpoczną się prace nad drugim etapem zabezpieczenia przeciwpowodziowego cieków wodnych na terenie Ziemi Kłodzkiej obejmującego tereny wiejskie?**
- 7. Czy istnieją programy pomocowe związane z budową obiektów małej retencji?**
- 8. Czy w ramach projektu poprawy infrastruktury nadrzecznej w obszarach miejskich Ziemi Kłodzkiej, a w przyszłości na terenach wiejskich Wody Polskie są otwarte na partycypację w kosztach przebudowy lub poprawy infrastruktury mostowej? Czy w ramach wskazanych powyżej działań barierki wieńczące mury oporowe podlegające przebudowie są kosztem kwalifikowanym projektu?**
1. Obecnie nie są planowane zmiany legislacyjne w tym zakresie.
 2. W ramach aPZRP zbiorniki te nie zostały uwzględnione w planach inwestycyjnych Wód Polskich.
 3. Zmniejszenie ryzyka powodziowego na Ziemi Kłodzkiej wymaga kompromisowego podejścia do wprowadzania mikro i małej retencji. Obecnie realizowane 4 zbiorniki: Boboszków, Rostoki, Krosnowice i Szalejów wymagają uzupełnienia o kolejne działania zwiększające czynną ochronę przeciwpowodziową.
 4. Wody Polskie są otwarte na podejmowane przez samorządy inicjatywy w zakresie utrzymania cieków wodnych na ich terenie. Współpraca wymaga zawarcia odpowiedniego porozumienia, ustalenia obowiązków stron i zakresu finansowania.
 5. Zarządy zlewni PGW WP zawarły wiele umów, nie tyle ze spółkami wodnymi, aczkolwiek one też mają swój udział, ale przede wszystkim z samorządami właśnie w działaniach na rzecz retencji korytowej. Jeśli ktoś widzi na swoim terenie możliwość realizacji takiego działania to proponujemy zgłosić inicjatywę do nadzoru wodnego, bądź do właściwego terytorialnie zarządu zlewni. Dotychczas zawarto kilkanaście umów z gminami w zakresie poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i przeciwdziałania skutkom z suszy.
 6. Działania obejmujące zabezpieczenia cieków wodnych Ziemi Kłodzkiej na terenach wiejskich powinny rozpocząć się w ramach wdrażania działań przyjętych w aPZRP. Planowane jest rozpoczęcie realizacji tych działań jak najszybciej, jeszcze w obecnej perspektywie (2021-2027).
 7. Istnieje szereg programów wspomagających małą retencję wodną i działania pro-retencyjne o zasięgu krajowym, regionalnym i lokalnym finansowane przez NFOŚiGW, WFOŚiGW, PGW WP oraz samorządy. Aktualne informacje na ten temat są dostępne na stronach tych instytucji oraz odpowiednich ministerstw.
 8. Przebudowa, remont i utrzymanie infrastruktury mostowej należy do obowiązków ich właścicieli. Jeżeli w ramach planowanych prac inwestycyjnych w korytach cieków wynika konieczność przebudowy mostu dla udrożnienia przepływu wód, to takie działania w uzgodnieniu z właścicielem są podejmowane. Jeżeli w ramach prowadzonych prac na ciekach wynika konieczność przebudowy, podwyższenia murów oporowych, to barierki na tych murach też podlegają przebudowie w ramach inwestycji.

Nadal nie otrzymałam odpowiedzi na pytanie ws. zabezpieczenia Leśnicy, czy wniosek został odrzucony czy ma nadal szanse zostać wciągnięty na listę.

Odpowiedź udzielona po spotkaniu konsultacyjnym: Wniosek do nas trafił i jest rozpatrywany. W chwili obecnej nie ma możliwości przekazania informacji na temat akceptacji lub jego odrzucenia.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu informuje, że każda przesłana uwaga/wniosek złożona/y w ramach trwających obecnie konsultacji społecznych projektów aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym, zostanie rozpatrzona/y w ramach trwających do 22 września 2021 r. konsultacji społecznych aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym, prowadzonych przez ministra właściwego ds. gospodarki wodnej, zgodnie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.) oraz na podstawie art.173 ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U.2021r. poz. 624 wraz z późn. zm.).

Ostateczny sposób rozpatrzenia uwag i wniosków, które wpłynęły podczas całego procesu konsultacji społecznych aPZRP, będzie opublikowany w formie tabeli na stronie projektu www.stoppowodzi.pl oraz na stronie Ministerstwa Infrastruktury po zakończeniu konsultacji społecznych.

Ile kosztuje km wału a wykup ha gruntu?

Wybudowanie wału przeciwpowodziowego wymaga pozyskania wpierr działki pod ich budowę. W zależności od klasy i wielkości projektowanego wału, będzie inna jego podstawa (szerokość fundamentu wału). Następnie w zależności od lokalizacji, czy są to tereny zurbanizowane, a najczęściej oczekiwania budowy takiego wału są na terenach już zamieszkiwanych (nie rekomendujemy wałów na terenach, gdzie nie ma tej zabudowy), więc koszt tych wałów jest powiązany z kosztami odszkodowań i wykupów gruntów, które są niezbędne pod ich budowę. W zależności od wielkości tego wału będzie potrzebna pewna objętość mas ziemnych, która posłuży do jego budowy. Nie zawsze jest taka sytuacja, że można korzystać z gruntów, które zalegają na planowanym międzywał (czyli na odcinku

miedzy brzegiem rzeki, a lokalizacją wału). Nie zawsze są to też grunty zdadne do budowy wałów. Wówczas trzeba te grunty przywieźć. Koszt realizowanych w tej chwili inwestycji kształtuje się wskaźnikowo, od kilku do kilkunastu milionów złotych za km wału. Oczywiście w zależności od tego, czy to są wały 1 klasy, czy mówimy o niższych klasach 3 i 4. Nie można odpowiedzieć jednoznacznie, jaki jest koszt budowy kilometra wału, a sam wykup gruntów uzależniony jest od tego, czy są to tereny zabudowane, czy też niezabudowane i jakie jest ich przeznaczenie w miejscowym planie, lub też czy to jest np. powiązane z wykupem całego gospodarstwa czy tylko samego gruntu. Nie ma na to prostej odpowiedzi, oczywiście to jest kalkulowane indywidualnie w zależności na jaki gruntach jesteśmy, przy jakiej kubaturze wału i przy jakim zagospodarowaniu terenu, na którym ten wał będzie projektowany.

Zestawienie pytań skierowanych do PGW WP:

- 1. Pliki Excel i GIS zostały wykonane za nasze - podatników- pieniądze. Odmowa ich udostępniania to przejaw buty i lekceważenia praw obywateli.**
- 2. Co to za problem udostępnić Excel lub Shape? Obawa przed łatwym dostępem do danych i wytykaniem błędów?**
- 3. Uprzejmie proszę o podanie informacji czy analizy szczegółowe (źródłowe) zostaną udostępnione do wglądu dla zainteresowanych osób/ organizacji.**
- 4. Czyli zdaniem WP esencją działań są koszty i czas wykonania, a nie ich skuteczność w redukcji ryzyka powodziowego. Skoro dane, o które wnioskowałem są dla grup działań, to proszę o ich udostępnienie dla tych grup. Jaka jest logika umieszczania listy pojedynczych działań, skoro liczą się tylko grupy działań? Wnioskuje o zmianę zawartości załączników, aby można było ocenić efektywność zaproponowanych środków.**
- 5. Zadaniem konsultacji społecznych jest to, aby wszyscy poznali odpowiedzi na dane zagadnienia, więc mam nadzieję, że szczegółowe odpowiedzi na wszystkie pytania w niniejszym czacie zostaną upublicznione, a nie tylko przesłane mailem do autorów.**

Odpowiedź udzielona po spotkaniu konsultacyjnym: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej informuje, że każda przesłana uwaga/wniosek złożona/y w ramach trwających obecnie konsultacji społecznych projektów aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym, zostanie rozpatrzona/y w ramach trwających do 22 września 2021 r. konsultacji społecznych aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym, prowadzonych przez ministra właściwego ds. gospodarki wodnej, zgodnie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.) oraz na podstawie art.173 ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U.2021r. poz. 624 wraz z późn. zm.).

Ostateczny sposób rozpatrzenia uwag i wniosków, które wpłynęły podczas całego procesu konsultacji społecznych aPZRP, będzie opublikowany w formie tabeli na stronie projektu www.stoppowodzi.pl oraz na stronie Ministerstwa Infrastruktury po zakończeniu konsultacji społecznych.

Pełna biblioteka finalnych produktów projektu w tym wszystkie analizy będą udostępnione po zakończeniu projektu, ujmując tym samym wszystkie rozpatrzone pozytywnie uwagi i wnioski, zgłoszone w ramach konsultacji społecznych.

Lista działań w formacie EXCEL oraz geobaza zostały upublicznione na stronie projektu w zakładce <https://stoppowodzi.pl/apzrp/>

Biorąc pod uwagę metodykę opracowania aPZRP, wpływ poszczególnych działań był analizowany w sposób spakietyzowany (ujęto w modelu hydraulicznym jednocześnie wszystkie działania wskazane na ostatecznej liście działań, a mające wpływ na redukcję zagrożenia i ryzyka powodziowego położonego w obszarach/miejscach problemowych) pod kątem wpływu ograniczenia ryzyka powodziowego w obszarze, czy miejscu problemowym. Z uwagi na powyższe trudno przyporządkować każdej odrębnej inwestycji określony wpływ na poprawę sytuacji powodziowej. Reasumując, nie ma możliwości, aby dla każdej pojedynczej inwestycji przyporządkować te informacje, które zostały zgłoszone w pytaniu.